

Spis treści

1. Banki i system bankowy (Władysław Leopold Jaworski)	9
1.1. Definicje banku	9
1.2. Rola banku	12
1.2.1. Udział w kreacji pieniądza	12
1.2.2. Udział w społecznym podziale pracy	13
1.2.3. Dokonywanie alokacji i transformacji środków	14
1.3. System bankowy	15
1.4. Modele sektora finansowego	18
1.5. Prywatyzacja banków	21
1.6. Konsolidacja banków	21
1.7. Ekspansja kapitału zagranicznego	24
1.8. Rodzaje banków	25
1.9. Konkurencja między bankami	32
1.10. Nadzór bankowy	34
1.11. Pomoc dla banków zagrożonych upadłością	35
1.12. Ewolucja bankowości na świecie	37
1.13. System bankowy w Polsce	40
1.13.1. Zmiany dostosowujące działalność systemu bankowego do potrzeb gospodarki rynkowej	40
1.13.2. Kierunki rozwoju polskiego systemu bankowego	54
1.13.2.1. Niektóre problemy polskiego systemu bankowego	54
1.13.2.2. Rola kapitału zagranicznego	58
2. Polityka pieniężna banku centralnego i rynek pieniężny (Władysław Leopold Jaworski)	65
2.1. Cele polityki pieniężnej	65
2.2. Instrumenty oddziaływania banku centralnego	68
2.3. Mechanizmy transmisji impulsów polityki pieniężnej	77
2.4. Rynek pieniężny	78
2.5. Polityka pieniężna w Polsce	83
2.5.1. Instrumenty pieniężne Narodowego Banku Polskiego	83
2.5.2. Ogólna charakterystyka polskiej polityki pieniężnej	88
2.5.2.1. Polityka pieniężna w latach 1996–1999	88
2.5.2.2. Polityka refinansowania	91
2.5.2.3. Polityka stopy procentowej	92
3. Operacje bankowe (Zbigniew Krzyżkiewicz)	97
3.1. Operacje czynne	99
3.1.1. Kredytowanie działalności jednostek gospodarczych	101

3.1.1.1.	Kredyty w rachunku bieżącym	104
3.1.1.2.	Kredyt dyskontowy	106
3.1.1.3.	Kredyt akceptacyjny i awale	111
3.1.1.4.	Faktoring	113
3.1.1.5.	Kredyt lombardowy	114
3.1.1.6.	Kredyt hipoteczny	115
3.1.1.7.	Leasing	118
3.1.2.	Zabezpieczenie zwrotności kredytów	119
3.1.2.1.	Podstawowe formy zabezpieczenia kredytów	120
3.1.3.	Restrukturyzacja kredytów	123
3.1.4.	Gwarancje bankowe	125
3.1.5.	Operacje lokacyjne	128
3.1.5.1.	Lokaty międzybankowe	128
3.1.5.2.	Lokaty na rynku finansowym	130
3.2.	Operacje bierne	133
3.2.1.	Emitowanie papierów wartościowych	134
3.2.2.	Gromadzenie wkładów oszczędnościowych	137
3.2.3.	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	140
3.3.	Operacje pośredniczące (usługowe)	142
3.3.1.	Rachunki bankowe	142
3.3.1.1.	Prowizje i opłaty	151
3.3.2.	Rozliczenia pieniężne	151
3.3.2.1.	Organizacja rozliczeń	152
3.3.2.2.	Formy rozliczeń bezgotówkowych	153
3.3.2.3.	Karty płatnicze	163
3.3.2.4.	Elektroniczna portmonetka – pieniądz elektroniczny	166
3.3.2.5.	Rozliczenia gotówkowe	168
3.3.2.6.	Operacje kasowo-skarbcowe	170
3.3.2.7.	Pranie pieniędzy	175
3.3.3.	Rozrachunki międzybankowe	176
3.3.3.1.	Rozrachunki banków z NBP – SORBNET	179
3.3.4.	Inne usługi bankowe	182
3.3.4.1.	Usługi maklerskie	184
3.3.4.2.	Depozyty rzeczowe i sejfy	187
3.4.	Zagraniczne operacje rozliczeniowe	188
3.4.1.	Rola banków w operacjach międzynarodowych	188
3.4.1.1.	Europejska Unia Gospodarcza i Walutowa	192
3.4.2.	Kursy walutowe	194
3.4.2.1.	Ryzyko i operacje kursowe	196
3.4.3.	Formy rozliczeń dewizowych	199
3.4.3.1.	Czek w obrotach zagranicznych	199
3.4.3.2.	Weksel w obrotach zagranicznych	201
3.4.3.3.	Forfaiting	203
3.4.3.4.	Polecenie wypłaty	204

3.4.3.5. Przelew transgraniczny	206
3.4.3.6. Inkaso	207
3.4.3.7. Akredytywa	210
3.4.4. Rozliczenia bezdewizowe	213
3.5. Innowacje bankowe	215
4. Zarządzanie bankiem komercyjnym (Bohdan Kosiński)	219
4.1. Specyficzne cechy procesu zarządzania bankiem	219
4.2. Sfery zagadnień objętych procesem zarządzania	221
4.3. Etapy procesu zarządzania	222
4.4. Reguły zarządzania i systemy zarządzania	224
4.5. Controlling bankowy – przykład systemu zarządzania	226
5. Kształtowanie operacji aktywnych i pasywnych banku komercyjnego <i>(Władysław Leopold Jaworski)</i>	231
5.1. Podstawy formowania operacji aktywnych	231
5.1.1. Modelowanie portfela papierów wartościowych	232
5.1.2. Badanie zdolności kredytowej	238
5.1.2.1. Analiza zdolności kredytowej osoby fizycznej	238
5.1.2.2. Analiza zdolności kredytowej przedsiębiorstwa	242
5.1.2.3. Metoda punktowa	247
5.1.2.4. Restrukturyzacja kredytów	249
5.2. Kształtowanie struktury pasywów	250
5.2.1. Kapitał własny banku	250
5.2.2. Kształtowanie funduszy obcych w banku	254
5.2.2.1. Struktura funduszy obcych	254
5.2.2.2. Kryteria kształtowania funduszy obcych	255
6. Aktywa i pasywa banku komercyjnego – wzajemne relacje <i>(Władysław Leopold Jaworski)</i>	257
6.1. Reguły zabezpieczania płynności banku komercyjnego	257
6.1.1. „Złota reguła bankowa”	258
6.1.2. Reguła „osadu we wkładach”	259
6.1.3. Reguła przesunięć	260
6.1.4. Reguła „maksymalnego obciążenia”	262
6.1.5. Podsumowanie	264
6.2. Założenia działania nadzoru bankowego w Polsce	264
7. Zarządzanie ryzykiem bankowym (Władysław Leopold Jaworski)	273
7.1. Rodzaje ryzyka bankowego	273
7.2. Metody ograniczania ryzyka bankowego	276
7.3. Instrumenty ograniczania ryzyka bankowego	284
7.3.1. Future	285
7.3.2. Swap	288
7.3.3. Option	289
7.3.4. Forward rate agreement	290

8. Kształtowanie stosunków zewnętrznych banku. Marketing bankowy (Bohdan Kosiński)	293
8.1. Rozwój i rola marketingu bankowego	293
8.2. Ocena sytuacji rynkowej i planowanie działań marketingowych	299
8.3. Analiza asortymentu produktów i tworzenie oferty asortymentowej	303
8.4. Badanie posiadanej i potencjalnej klienteli	305
9. Kształtowanie czynników wewnętrznych. Organizowanie działalności banku (Bohdan Kosiński)	309
9.1. Czynniki wewnętrzne w działalności banku	309
9.2. Bank jako jednostka organizacyjna	311
9.3. Bank jako zespół ludzki	319
9.4. Bank jako zespół urządzeń technicznych	323
10. Określanie polityki i planowanie działalności banku (Bohdan Kosiński)	329
10.1. Strategia i polityka szczegółowa banku	329
10.2. Konkurencja na rynku finansowym i strategię konkurencyjne	332
10.3. Planowanie finansowe – konkretyzacja wytyczonej polityki	337
10.3.1. Funkcje planu finansowego	337
10.3.2. Struktura i horyzont czasowy planu finansowego	339
10.3.3. Planowanie stawek procentowych od operacji aktywnych i pa- sywnych	341
11. Analiza i ocena działalności banku jako składniki procesu zarządzania (Bohdan Kosiński)	347
11.1. Rodzaje analizy i źródła informacji	347
11.2. Wybrane wskaźniki i kierunki badań	352
11.3. Analiza marży odsetkowej	357
Literatura	365